

Systematika (taxonomie) úpolů

1862 Sokolská soustava

- I. Cvičení bez nářadí a bez pomoci nebo odporu jiných cvičenců
- II. Cvičení nářad'ová
- III. Cvičení se skupině
- IV. Úpoly

1862 Sokolská soustava

A. bez náčiní:

1. Odpory. Cílem je jenom překonávat odpor spolucvičence a jeho činnost je dopředu známá
2. Zápas. Nejen odpor protivníkovi, ale snaha přemoci ho. Shodit ho na zem tak, aby se stal jeho další odpor nemožným
3. Box – rohování. Útoky pažemi nebo nohami, jako i odvracení těchto útoků

B. s náčiním:

1. šerm šavlí
2. šerm fleuretem (končířem)
3. šerm holí: krátkou (80-100 cm), dlouhou (do výše cvičencovy brady)
4. šerm bodákem
5. šerm dýkou

Autoři zabývající se úpoly

- 1939 - F. Smotlacha
- 1953 – J. Pavlíček
- 1956 – V. Roubíček
- 1957 – R. Kříž
- 1970 – V. Roubíček
- 1980 – V. Roubíček
- 1984 – I. Fojtík
- 1993 – M. Ďurech

Taxonomie

- Hierarchické zařazení určitých prvků podle předem stanovených kritérií
- Postupuje se od nejjednodušších po nejsložitější
- Postupuje se od vývojově starších k mladším
- Sleduje i didaktické cíle

Schéma systematiky

1. úroveň úpolových předpokladů

Průpravné úpoly

2. úroveň úpolových systémů

Úpolové sporty

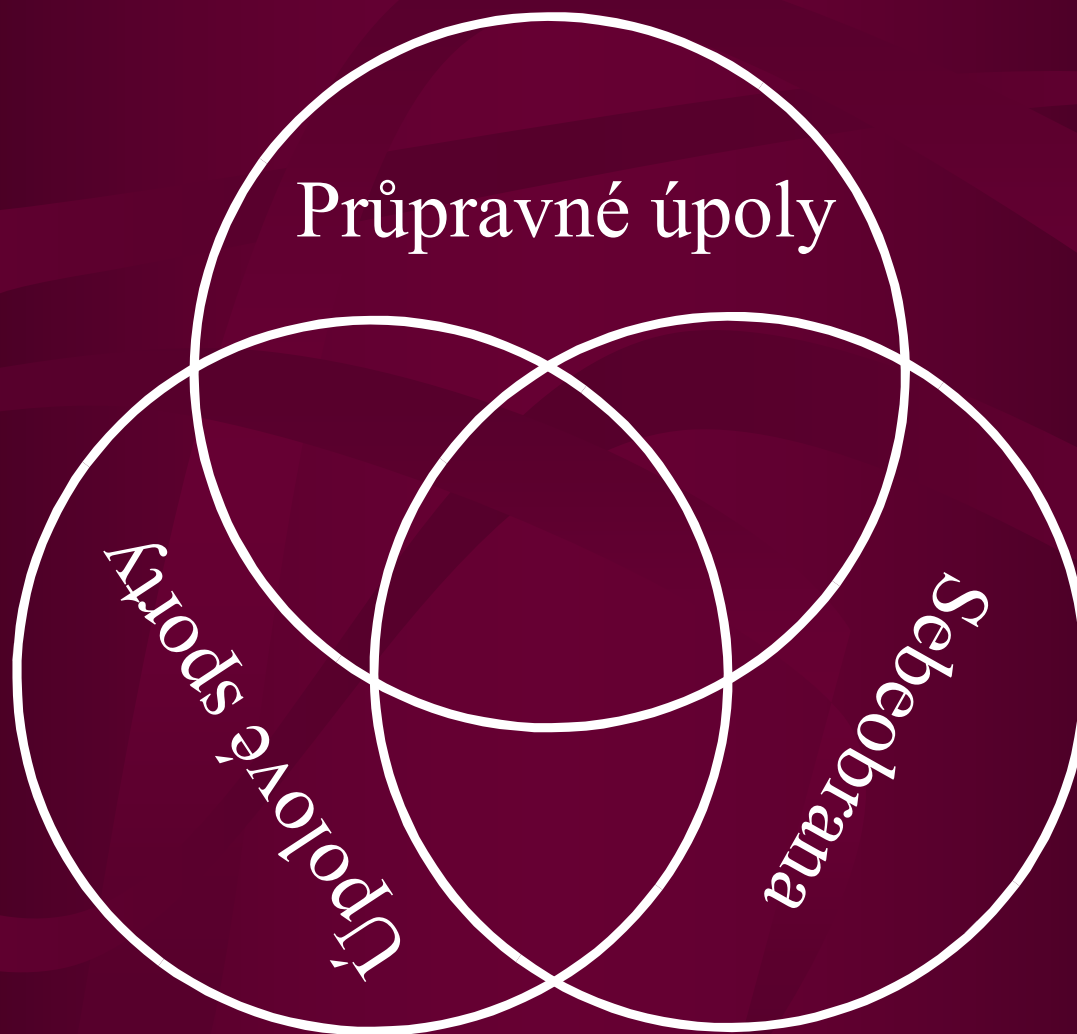

3. úroveň úpolových aplikací

Sebeobrana

Prostorové vztahy úpolů

Úpoly

Průpravné úpoly

Průpravná cvičení pro jednotlivé úpolové sporty, sebeobranu a tělesnou výchovu a sport.

Rozvíjejí úpolové předpoklady pro nácvik úpolových sportů a sebeobrany.

Rozdělení:

- Základní úpolová technika
- Základní úpoly

Úpolové sporty

Největší a rozhodující skupina úpolů.

Samostatné úpolové systémy. Vzájemně se odlišují znaky, jako vlastní název, vývoj, prostředky, organizace, ...

Rozdělení (podle zaměření):

- Soutěžné
- Sebeobranné
- Komplexně rozvíjející

Sebeobrana

*vzniká aplikací úpolů pro potřeby nutné
obrany*

Rozdělení:

- osobní (a sebeobrana žen)
- profesní

Schéma systematiky

1. úroveň úpolových předpokladů

Průpravné úpoly

2. úroveň úpolových systémů

Úpolové sporty

3. úroveň úpolových aplikací

Sebeobrana